DOMSTOLENS DOM
av den 6 juli 1971*

Mål 59/70

Nederländernas regering, företrädd av professor W. Riphagen, juridisk rådgivare vid utrikesministeriet i Haag, i egenskap av ombud, biträdd av C. R. C. Wijckerheld Bisdom, advokat vid Hoge Raad der Niederlande, med delgivningsadress i Luxemburg hos Nederländernas ambassad, 8, rue Pierre-d'Aspelt,

sökande,

och

Europeiska gemenskapernas kommission, företrädd av juridiska rådgivarna B. van der Esch och E. Zimmermann, i egenskap av ombud, med delgivningsadress i Luxemburg hos E. Reuter, juridisk rådgivare hos kommissionen, 4, boulevard Royal,

svarande.

Talan avser en ansökan om ogiltigförklaring av kommissionens tysta vägran att med avseende på franska regeringen fatta ett motiverat beslut i enlighet med artikel 88 i EKSG-fördraget eller åtminstone att till denna regering lämna en rekommendation i enlighet med artikel 67 i EKSG-fördraget.

DOMSTOLEN

sammansatt av ordföranden R. Lecourt, avdelningsordförandena A. M. Donner och A. Trabucchi samt domarna R. Monaco, J. Mertens de Wilmars (referent), P. Pescatore och A. Kutscher,

generaladvokat: K. Roemer,
justitiesekreterare: A. Van Houtte,

meddelar följande

* Rättegångsspråk: nederländska.

dom

DOMSKÄL

1 Talan avser ogiltigförklaring av det tysta avslag som följer av att kommissionen inte hörsammat den begäran den fick den 24 juni 1970 från den sökande regeringen. I första hand syftade begäran till att få fastställt, genom ett beslut i enlighet med artikel 88 i EKSG-fördraget, att den franska regeringen underlåtit att uppfylla de förpliktelser som åvilar den i kraft av det nämnda fördraget genom att inom ramen för den femte ekonomiska och sociala utvecklingsplanen bevilja den franska stålindustrin lån till reducerad avgift. I andra hand uppmanades kommissionen att till den franska regeringen lämna en rekommendation i enlighet med artikel 67 i fördraget

2 Svaranden har invänt mot att talan tas upp till sakprövning och har anfört att den genom en skrivelse av den 4 december 1968, som delgavs sökanden den 9 december, för den franska regeringen har redovisat vilka skäl som fick den att anse att artikel 4 c i fördraget inte var tillämplig och att det saknades anledning att lämna en rekommendation med stöd av artikel 67.

3 Svaranden anser talan vara för sent väckt med hänsyn till att sökanden låtit det gå arton månader mellan den tidpunkt då den blev underrättad om kommissionens ståndpunkt och väckandet av talan.

4 Den franska regeringen meddelade i september 1966 Höga myndigheten om sin avsikt att genomföra åtgärderna i den nämnda planen för att stödja stålindustrin.

5 Höga myndigheten meddelade i samband med rådssessionen den 29 juni 1967 medlemsstaterna att det förbud som föreskrivs i artikel 4 c, enligt en första prövning som den hade företagit, inte var tillämplig och att det inte fanns anledning att lämna någon rekommendation i enlighet med artikel 67.

6 Genom en skrivelse av den 4 december 1968 undertecknad av dess ordförande har svaranden meddelat den franska regeringen att även om artikel 4 c i fördraget enligt dess uppfattning förbjuder statliga stödåtgärder som särskilt gynnar företag i kol- och stålsektorn är detta, enligt dess utlåtanden och enligt de upplysningar den franska regeringen lämnat, inte fallet i fråga om de omtvistade lånen, eftersom avgifterna på dessa lån inte utgör en särskild förmån till stöd för enbart stålindustrisektorn.

7 Kommissionen redovisade dessutom att åtgärderna i fråga tvärtemot var att betrakta som en åtgärd som kunde tänkas återverka på konkurrensförhållandena i enlighet med artikel 67.1 i fördraget.

8 Den förklarade vidare att dessa åtgärder emellertid inte uppfyllde de övriga villkoren för tillämpning som föreskrivs i artikel 67.2–3 varför det saknades anledning att lämna en rekommendation i enlighet med denna artikel.

9 Den 9 december 1968 förklarade svaranden i en skrivelse riktad till den nederländska regeringen att den efter granskning av den franska regeringens åtgärder till förmån för stålindustrin hade meddelat denna regering sin ståndpunkt i ämnet.

10 Till detta meddelande var skrivelsen av den 4 december 1968 bifogad.

11 Det är mot bakgrund av dessa omständigheter som det finns anledning att bedöma om talan skall tas upp till sakprövning.

12 Genom artikel 35, som syftar till en utvidgning av den rättsliga kontrollen av kommissionens uppträdande i fall då denna avstår från att fatta beslut eller att utfärda en rekommendation, öppnas en möjlighet att väcka talan vid domstolen tack vare det fiktiva begreppet om ett tyst avslag knutet till utgången av en tvåmånadersfrist i fall då kommissionen, enligt bestämmelserna i fördraget, är skyldig eller har fått befogenhet att fatta beslut eller att utfärda en rekommendation, men avstår härifrån.

13 Vid utgången av denna tidsfrist för passivitet förfogar enskilda rättssubjekt över en ny frist på en månad för att väcka talan vid domstolen.

14 Däremot föreskrivs det ingen särskild tidsfrist i fördraget vad beträffar utövandet av rätten att framlägga saken för kommissionen med tillämpning av artikel 35 första och andra styckena.

15 Det följer emellertid av det gemensamma syftet med artiklarna 33 och 35 att de krav på rättssäkerhet och på kontinuitet i gemenskapens verksamhet som ligger till grund för de tidsfrister för talan som föreskrivs i artikel 33 också måste tas i beaktande vid utövandet av de rättigheter som föreskrivs i artikel 35 med hänsyn till de särskilda svårigheter som tystnad från de behöriga myndigheternas sida kan ge upphov till för de enskilda rättssubjekten.

16 Dessa krav kan inte leda till så motsatta konsekvenser som förpliktelsen att

handla inom en kort tidsfrist i det första fallet och frånvaron av varje tidsgräns i det andra.

17 Detta övervägande bekräftas av systemet för tidsfrister i artikel 35, som fastställer en frist på två månader för kommissionen att ta ställning och en månad för enskilda rättssubjekt att väcka talan vid domstolen.

18 Sålunda innebär systemet i artiklarna 33 och 35 att utövandet av rätten att framlägga saken för kommissionen inte kan fördröjas på obestämd tid.

19 När de enskilda rättssubjekten således är skyldiga att iaktta en skälig frist vid tystnad från kommissionens sida måste detta i ännu högre grad vara fallet så snart det blivit uppenbart att kommissionen beslutat sig för att avstå från att handla.

20 I detta fall kunde den skrivelse som den 4 december 1968 skickades till den franska regeringen och som delgavs den nederländska regeringen den 9 december 1968 inte lämna något tvivel om kommissionens ståndpunkt i den framlagda sakfrågan, desto mer som frågan på sökandens begäran redan hade blivit föremål för diskussioner i rådet och den nederländske ekonomiministern genom en skrivelse av den 5 april 1968 ånyo hade framlagt sin regerings bekymmer för kommissionen.

21 Dessutom måste den skyldighet till samarbete som åläggs medlemsstaterna i artikel 86 påverka en medlemsstat att, om den anser att ett stödsystem står i strid med fördraget, använda sig av de förfaranden eller sätt att väcka talan som fördraget ställer till dess förfogande vid en tidpunkt då ett effektivt ingripande ännu är möjligt och inte i onödan hotar tredje mans ställning.

22 Med hänsyn till dessa omständigheter kan en tidsfrist på arton månader mellan delgivningen av den 9 december 1968 och ansökan som riktades till kommissionen den 24 juni 1970 i syfte att inleda ett förfarande enligt artikel 35 inte betraktas som skälig och än mindre anses motiverad med tanke på att meddelandet av den 9 december 1968 inte i något avseende var nytt eller oväntat till sin karaktär.

23 Därmed kunde den nederländska regeringen den 24 juni 1970 inte längre åberopa artikel 35 i fördraget.

24 Talan skall därför avvisas.

Rättegångskostnader

25 I enlighet med artikel 69.2 i rättegångsreglerna skall tappande part förpliktas att ersätta rättegångskostnaderna.

Sökanden har tappat målet.

I målet har domstolen

beaktat rättegångshandlingarna,

hört referentens rapport,

hört parternas framställningar,

hört generaladvokatens förslag till avgörande,

beaktat Fördraget om upprättandet av Europeiska kol- och stålgemenskapen, särskilt artiklarna 4, 33, 35, 67 och 88 i detta,

beaktat protokollet om stadgan för Europeiska kol- och stålgemenskapens domstol, och

beaktat rättegångsreglerna för Europeiska gemenskapernas domstol.

Mot den bakgrunden och på ovan angivna grunder beslutar

DOMSTOLEN

– med avslag på alla övriga mera omfattande eller motstridiga yrkanden – följande:

1. Talan avvisas.

2. Sökanden skall ersätta rättegångskostnaderna.

Lecourt Donner Trabucchi

Monaco Mertens de Wilmars Pescatore Kutscher

Avkunnad vid offentligt sammanträde i Luxemburg den 6 juli 1971.

A. Van Houtte
Justitiesekreterare

R. Lecourt
Ordförande